

פון זיין לעבן. הויז ארטיקלען און פעליעטאנען אויף אקטועלע פאליטישע און געזעלשאפטלעכע טעמעס, האט ער א סך געשריבן איבער יידישער געשיכטע און אלטער העברעאישער ליטעראטור. האט פארפירט א שארפע פאלעמיק מיט ד"ר חיים זשיטלאווסקי וועגן יידנטום און קריסטנטום. זי איז געווען געדרוקט אין דאס נייע לעבען (1910) א"נ, "צו דער צלם-פראגע". ד"ר ג' האט אויך מיטגעארבעט אין די העברעאישע צייטשריפטן התורה, המקלט און הדואר.

אין בוכפארם: בלעטער אויס דער געשיכטע פון אבערגלויבען, לאנדאן, 1906, 50 ז'; דער אידישער גאט יהוה אמאל און היינט, לאנדאן, 1906; די פילאזאפיע פון געשיכטע פון הענרי טהאמאס באקל, נ"י, 1906, 32 ז'; וואס איז אן אפיקורס? לאנדאן; דער תלמוד — זיין ענטשטעהונג און ענטוויקלונג, ווארשע, 1910, 107 ז', פארגרעסערטע און פארבעסערטע אויפלאגע — ווארשע, 1931, 141 ז' (ארויס אויך אין שפאניש); די ענטשטעהונג פון קריסטענטום, נ"י, 1917, 243 ז' (אויך דערשינען אין ווארשע, 1929); יידישע דענקער און פאעטן אין מיטלאלטער, ב' 1-2, נ"י, 1918-1919 (צווייטע אויפלאגע, נ"י — ווארשע, 1928-1929, ב' 1, 299 ז', ב' 2, 264 ז'). דער רחבי"ט (רבי משה בן מימון), זיין לעבען, זיין שאפען און זיין ווירקען" נ"י, 1935, 62 ז'. פסעוודאנימען: עוקץ, דער שטעכיגער, ד"ר א. זעלדעס.

ז. רייזען, לעקסיקאן, ב' 1; דוד פינסקי, צוקונפט, יוני, 1916; ר. ברוינין, צוקונפט, מאי, 1919; אברהם רייזען, צוקונפט, יאנ, 1930; אב. קאהאן, פארווערטס, 28 אקט, 1934; מ. אלגין, מארגן-פרייהייט, 29 אקט, 1934; מ. שפארקמאן, צוקונפט, מאי-יוני, 1942, און יארבוך, נ"י, חשו"ג; ש. אט, אירישער קעמפער, נ"י, 18 דעצ, 1942; ש. ניגער, צוקונפט, נ"י, דעצ, 1942; י. י. סיגאל, קענעדער אדלער, מאנאטערעאל, 17 אקט, 1947; מ. אשעראוויטש, יארבוך פון סעמעטערי-רעפארטעמענט פון „ארבעטער-רינג", נ"י, 1948; ה. ראגאף, דער גייסט פון פארווערטס, נ"י, 1954, ז"ז 107-114, און פארווערטס, נ"י, 12 אקט, 1957; י. ראדאק, קונסט און קינסטלער, נ"י, 1955, ז' 130; מ. רא-וויטש, קענעדער אדלער, מאנאטערעאל, 20 יאנ, 1958. UJE, V. 4, p. 611.

גינזבורג, איסר — (28 אקט, 1872 — 12 אקט, 1947) — געב' אין דעוועלטאוו, קאוונער געגנט, ליטע, אין אן ארעמער משפחה. געלערנט אין ישיבות אין ווילקאמיר און ווילנע. צו 13 יאר, אין ווילנע, אָנגע-הויבן לייענען די השכלה-ליטעראטור, געוואָרן אַ לערער פון העברעאיש און יידישער געשיכטע פאר א גרופע יונגע בחורים, וואס האָבן זיך גערופן אַוהבי ירושלים, און פארלאָזט די ישיבה. צו 16 יאר זיך באַקענט מיט אַ גרופע יידישע סאָציאַליסטן און זיך גענומען צו אַלגעמיינער בילדונג. זיינע ערשטע לערערס זיינען גע-ווען: מענדל ראָזענבוים, אַרקאדי קרעמער און יודין אייווענשטאַרט. האָט לכתחילה זיך געגרייט צו פארן קיין ברעסלע, דייטשלאַנד, שטודירן אויף ראַבינער, אָבער חרטה געהאַט און איז אין 1893 אַוועק קיין אַמעריקע. שטודירט מעדיצין אין קאַרנעל אַוניווערסי-טעט און געוואָרן דאָקטאָר אין 1900.

נאָך יינגלוייז אָנגעהויבן שרייבן אין החליץ, אָבער ערשט אין אַמעריקע געוואָרן אַ פראַפעסיאָנעלער זשור-נאַליסט און שריפטשטעלער. צוערשט מיטגעאַרבעט אין דעם ״ו״כ״ב דער פּאַלעסטינאַ-אַדוואָקאַט, וואו געדרוקט אויך מעשהלעד. שפעטער — אין טעגלעכן העראַלד. אַ קורצע צייט דעדאַקטירט די וואַכנטלעכע ״יוניאָן-צייטונג און דעם חודש-זשורנאַל דער נייער גייסט, זיך באַטייליקט אין די פרייע געזעלשאַפט, פרייע אַרבעטער שטימע, צוקונפט און פארווערטס. איז אין פארווערטס פאר-בליבן אַ שמענדיקער מיטאַרבעטער ביז די לעצטע סעג